

JAK SE CHRONICKÝ SEKRETORICKÝ ZÁNĚT STŘEDNÍHO UCHA LÉČÍ?

- důsledná léčba akutních středoušních zánětů a rýmy
- toaleta nosu – proplachy, smrkání, event. odsávání
- léčba alergie, pokud je přítomná
- „provzdušňování“ středouší, např. pomocí Otoventu (obr. 3)
- odstranění zbytněle hltanové mandle (adenoidních vegetací, „nosní mandle“) – adenoidektomie
- zavedení tlak vyrovnávací trubičky (TVT, ventilační trubička, grometa, stipula)

KDY JE INDIKOVÁNO ZAVEDENÍ TLAK VYROVNÁVAJÍCÍ TRUBIČKY? JAK PROBÍHÁ?

Zavedení tlak vyrovnávací trubičky je indikováno, pokud tekutina ve středouší přetrvává i přes intenzivní konzervativní léčbu déle než 3-6 měsíců především tehdy, je-li i zhoršený sluch. Před zavedením trubičky se zpravidla provádí adenoidektomie (odstranění „nosních mandlí“). Tím lze chronický sekretorický středoušní zánět vyléčit zhruba u 70% dětí.

Zavedení trubičky se u dětí provádí v celkové anestézii. Pod mikroskopickou kontrolou se nařízne bubínek, odsaje se tekutina ze středouší a zavede se trubička (obr. 4). Jedná se o krátkodobý (několikaminutový) operační výkon s minimálními riziky. Délka hospitalizace je 1-3 dny.

OBR. 4
SCHÉMA
DO BUBÍNKU
ZAVEDENÉ TLAK
VYROVNÁVAJÍCÍ
TRUBIČKY

JAKÁ JSOU OMEZENÍ DÍTĚTE KDYŽ MÁ ZAVEDENOU TLAK VYROVNÁVAJÍCÍ TRUBIČKU?

Dříve se zakazovalo dětem se zavedenými trubičkami plavání a uši musely být chráněny před vodou. V posledních letech se však zjistilo, že riziko zanesení infekce do středouší je minimální. Děti se tedy mohou koupat, a uši nemusí být při koupání a hře ve vodě chráněny. Není však doporučováno potápění.

Občas může docházet při zavedených trubičkách k výtokům z uší, zpravidla jsou nebolestivé. Tyto výtoky se léčí ušními antibiotickými kapkami.

KLINIKA
OTORINOLARYNGOLOGIE
A CHIRURGIE HLAVY
A KRKU

Kontakt:

FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA
KLINIKA OTORINOLARYNGOLOGIE
A CHIRURGIE HLAVY A KRKU

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava

e-mail: orl@fno.cz

lůžková část - tel.: 597 375 812
ORL ambulance - tel.: 597 373 275
Po-Pá 7.30-15.00

Autoři:

K. Zeleník, D. Jančatová, M. Formánek

ISBN 978-80-88159-12-4

CHRONICKÝ SEKRETORICKÝ ZÁNĚT STŘEDNÍHO UCHA

INFORMACE PRO RODIČE

Vážení rodiče,

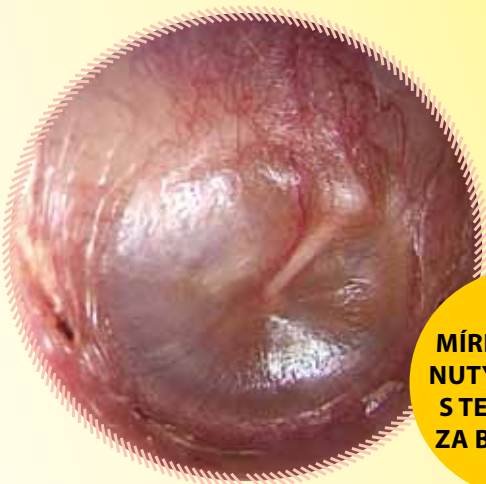
velmi si vážíme volby našeho pracoviště pro ošetření Vašeho dítěte. V následujících řádcích bychom Vám rádi přinesli základní informace o jednom z nejčastějších onemocnění dětí – chronickém sekretorickém zánětu středního ucha, o jeho příčinách a možnosti léčby.

prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA
přednosta Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku FN Ostrava

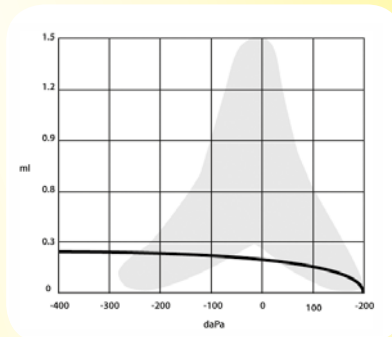
CO JE CHRONICKÝ SEKRETORICKÝ ZÁNĚT STŘEDNÍHO UCHA?

Jako chronický sekretorický středoušní zánět je označována přítomnost tekutiny ve středouší bez známek akutního středoušního zánětu (není bolest) trvající déle než 3 měsíce. Je způsoben poruchou funkce Eustachovy trubice a projevuje se zejména nedoslýchavostí.

K přechodnému zhoršení funkce Eustachovy trubice může dojít při zánětech dýchacích cest, např. při rýmě nebo při akutním zánětu středního ucha. Obvykle však dojde samovolně k úpravě a provzdušnění středního ucha. Je-li však sekret ve středouší delší dobu, jde o stav patologický.

OBR. 1
MÍRNĚ VYKLENUTÝ BUBÍNEK S TEKUTINOU ZA BUBÍNKEM

OBR. 2
Tympanometrické vyšetření – plochá "B křivka", která bývá přítomná u chronického sekretorického zánětu středního ucha

JAK SE CHRONICKÝ SEKRETORICKÝ ZÁNĚT PROJEVUJE?

Chronický sekretorický zánět středního ucha se projevuje zejména nedoslýchavostí. Dítě, které dosud normálně slyšelo, se začne najednou doptávat: „Co?“, zesiluje si televizi, budí dojem, že neposlouchá rodiče, že je zaujaté hrou, nebo že „slyší jenom, co chce.“ Starší děti mohou udávat zalehnutí v uších, tlak v uších, „vodou v uších“, bubláni, či praskání.

Pokud je chronický sekretorický zánět přítomný pouze v jednom uchu, projevuje se jenom velmi mírně a to natáčením hlavy tak, aby lépe slyší ucho bylo blíže ke zdroji zvuku.

CO CHRONICKÝ SEKRETORICKÝ ZÁNĚT STŘEDNÍHO UCHA ZPŮSOBUJE?

Příčinou je porucha provzdušnění středního ucha přes Eustachovou tubu. Středouší je za normálních okolností vzdušné, provzdušnění je umožněno z nosohltanu přes Eustachovou tubu. Pokud dojde k otoku Eustachovy trubice, spontánní provzdušňování středouší není možné a ve středním uchu se začne hromadit tekutina. Otok Eustachovy trubice mohou způsobovat různé stavy:

- zbytnělá hltanová mandle, tzv. „nosní mandle“, neboli adenoidní vegetace
- opakované akutní středoušní záněty
- opakované infekční záněty nosu a přínosových dutin
- alergická rýma
- rozštěpy patra
- nádory nosohltanu

KDY MÁM VYHLEDAT ORL VYŠETŘENÍ?

Pokud po rýmě nebo akutním středoušním zánětu přetrvává nedoslýchavost déle než 3 týdny, pokud došlo najednou bez jasné příčiny ke zhoršení sluchu dítěte

OBR. 3
SCHÉMA PROVZDUŠŇOVÁNÍ STŘEDOUŠÍ POMOCI OTOVENTU

JAK SE CHRONICKÝ SEKRETORICKÝ ZÁNĚT STŘEDNÍHO UCHA VYŠETŘUJE, JAKÁ VYŠETŘENÍ BUDE MUSET DÍTĚ PODSTOUPIT?

ORL lékař nejdříve zjistí informace, jak dlouho nedoslýchavost trvá a další důležité informace (jestli dítě trpí na akutní středoušní záněty, jestli přes noc chrápe, jestli je alergik a další..). Poté se lékař podívá do ucha a zjistí stav bubínku (bledý, s bublinkami, nažloutlý atd..) (obr. 1). Dále vyšetří sluch dítěte. U menších nespolupracujících dětí se většinou provádí jen tympanometrické vyšetření (obr. 2). Je to nebolestivé vyšetření, při kterém se do ucha zasune „olivka“ a přístroj vyšetří poddajnost bubínku. U starších dětí se stupeň nedoslýchavosti určí sluchovou zkouškou a audiometrickým vyšetřením.